

ACTOPOLIS | Arta de a acționa
Expoziția din București

A C T
O P D
L I S

5 – 26 APRILIE 2017
ARCUB, Str. Lipscani 84 – 90

6 – 26 APRILIE 2017
GOETHE-INSTITUT, Str. Tudor Arghezi 8 –10

ACTOPOLIS EXPOZIȚIE

BUCUREȘTI

5 – 26 APRILIE 2017

ARCUB

6 – 26 APRILIE 2017

GOETHE-INSTITUT BUCUREȘTI

Conținut

- 03 Cuvânt înainte Goethe-Institut București**
- 04 Cuvânt înainte Goethe-Institut Atena**
- 05 Cuvânt înainte al directorilor artistici**
- 07 Actopolis/București-Sud. Construiește-ți propriul oraș!**
- 09 Program**

- 10 Planul Expoziției**

- 12 Info**
- 14 Concepte**
- 20 Subiecte**
- 31 Metode**
- 39 Contexte**

- 44 Glosar**

- 51 Credite Actopolis/București-Sud**

- 52 Credite Actopolis**

Cuvânt înainte Goethe-Institut București

După vernisajul de la Oberhausen, Germania, din 19 martie, Bucureștiul reprezintă primul punct de oprire al expoziției itinerante care va face turul sud-estului Europei în lunile următoare. După cum spuneau și directorii artistici, expoziția nu trebuie privită drept produsul final al proceselor și proiectelor complexe începute acum mai bine de doi ani, ci, mai degrabă, un „raport intermediar“; în multe dintre orașele participante, rezultatele proiectelor se află în curs de evaluare, cadrul de acțiune s-a modificat și continuă să se schimbe. La fel se întâmplă și la București, unde încă mai sunt informații de procesat și integrat într-un format final. Vizitatorii sunt, de asemenea, invitați să-și împărtășească opiniile, astfel încât expoziția să crească și să se transforme cu fiecare oraș în care va fi prezentă. Expoziția va prezenta o multitudine de materiale locale importante – obiecte, texte și analize.

În completarea expoziției generale, în perioada 6 - 26 aprilie, la sediul Goethe-Institut, va fi prezentat proiectul local curatoriat de Ștefan Ghenciulescu.

Proiectul Actopolis de la București a fost curatoriat de Ștefan Ghenciulescu și de Raluca Voinea, care au ales să se concentreze pe zona de sud a Bucureștiului pentru testarea strategiilor contemporane de acțiune. Acțiunea cu cea mai mare vizibilitate a fost creată în jurul pavilionului mobil reprezentând biroul primarului, care a fost plasat în diverse locații din sectoarele 4 și 5. Trecătorii au fost invitați să-și închipuie ce ar face dacă ar fi primarii orașului imaginar „București-Sud“. Extrem de interesant de observat a fost felul în care asumarea rolului și preluarea cocardei tricolore și a însemnelor de

putere au influențat atitudinea participanților. Acest aspect este foarte bine surprins în documentarul semnat de Vlad Petri, prezentat, de asemenea, în expoziție, alături de „O hartă a locurilor bune“ din sudul Bucureștiului, precum și celelalte materiale curatoriate de Ștefan Ghenciulescu.

Ca de obicei, un astfel de proiect nu este posibil fără implicarea și efortul multor persoane. Mulțumim, în primul rând, curatorilor locali, Ștefan Ghenciulescu și Raluca Voinea. Conceptul și designul instalației artistice „Biroul primarului“ aparțin Danielei Pălimariu și lui Constantin Goagea; programul instalației și cercetarea sociologică, Iulianeii Dumitru; documentarul, lui Vlad Petri. Colaboratori: Matei Popescu, Sorina Dumitru, construcție; Dragoș Dragnea; operatori instalație: Floriana Geneș, Bogdan Stănescu și Sorin Popescu. Cercetarea zonei, harta locurilor bune și articolele publicate în „Zepellin“ și pe e-zepellin au fost semnate de Cosmina Goagea, Claudiu Forgaci și Maria Alexandrescu; Povești din București-Sud: Matei Duțescu – reportaje și Andrei Mărgulescu – foto.

Dorim, de asemenea, să mulțumim Primăriei București, reprezentată prin ARCUB (în special, Mihaelei Păun, Ralucai Ciută și Terezei Anton), pentru găzduirea expoziției.

Dr. Evelin Hust / Oana Lăpădatu
Goethe-Institut București

Cuvânt înainte Goethe-Institut Atena

Pentru a studia dinamica schimbărilor globale, nu există exemplul mai bun decât dezvoltarea urbană. Nu doar conotațiile acestui termen se eliberează treptat de încâtușările sale eurocentriste – abandonându-se așadar ideea tradițională a orașului cu primărie, piață și biserică în centru –, dar în sine uriașele cifre ale creșterii urbane stau mărturie pentru amploarea schimbării globale. În secolul al XIX-lea, doar 10% din populația lumii locuia la oraș. La începutul secolului XXI, această cifră a crescut deja la 50%, iar previziunile arată că, până în 2050, procentul populației urbane va ajunge la 75%. Prin urmare, orașele vor deveni barometre tot mai fidele ale schimbării sociale, centre principale ale discursului decisiv, cu impact asupra societății, științei și culturii.

Preocuparea Goethe-Institut pentru legătura dintre cultură și oraș este mai veche, tema constituindu-se într-una dintre principalele sale direcții de interes. Filialele Goethe-Institut din întreaga lume au inițiat proiecte artistice care explorează teme culturale urbane, filialele din sud-estul Europei inclusiv, cu atât mai mult cu cât regiunea trece printr-un proces rapid de schimbare, orașele sale aflându-se într-o continuă transformare fizică.

ACTOPOLIS a debutat în 2014, cu o serie de studii preliminare. Zagreb și Ankara, București și Atena, Sarajevo, Belgrad și apoi Oberhausen au devenit repere ale unui proiect în care sunt implicați peste 70 de curatori și artiști, din șapte orașe, în șapte țări, proiect care a intrat în faza de producție în 2016. Rezultatele sunt prezentate aici în rezumat.

De la căderea Cortinei de fier, orașele din sud-estul Europei au suferit traume politice, economice și ecologice care

continuă să fie la fel de relevante și în prezent. Cui aparține orașul? Din cine se compune orașul? Cine decide cum este organizat sau administrat? Cine are acces la resursele sale și cine beneficiază de pe urma acestora? Investitorii? Cetățenii? Și cum pot deveni proactivi cetățenii? Folosesc toți același tip de acțiuni care să-i ajute să se facă auziți și prin care să-și recapete influența asupra orașului LOR? În ce fel contextul urban determină tipul de acțiune?

Acestea au fost întrebările pe care ni le-am pus înainte de începerea proiectului. Deoarece atitudinile și principiile care stau la baza acestui proiect, dar și a celorlalte proiecte ale Goethe-Institut, sunt importante, determinând mai departe însăși direcția proiectului. Acestea includ schimbul de cunoștințe și de experiență. Întâlniri și familiarizarea cu mediul necunoscut al celuilalt. Testarea diferitelor metode la fața locului. Experimentarea directă. Cooperarea transfrontalieră, în aceste vremuri în care mulți dintre creativi nu-și mai permit să călătorească. Crearea spiritului de apartenență la o comunitate care transcede granițele.

Juliane Stegner și Matthias Makowski,
Goethe-Institut Atena

Cuvânt înainte al directorilor artistici

Acesta este un raport intermediar. Proiectul de cooperare internațională ACTOPOLIS / Arta de a acționa este departe de finalizare. În multe dintre orașe, participanții sunt ocupați cu analizarea rezultatelor propriilor proiecte. Pe măsură ce vor fi gata, noi materiale urmează să fie adăugate expoziției, modificând-o pe alocuri, deoarece unele studii sunt influențate de evenimente chiar pe ultima sută de metri, înainte de a fi publicate. Proiectele precum ACTOPOLIS, dedicat strategiilor curente de acțiune urbană, sunt lucrări în plină desfășurare – la fel ca orașele în sine, de fapt. Analiza comparativă a unor detalii precum designul mașinilor, echipamentele tehnice și panourile publicitare din fotografii recente ale spațiilor urbane este suficientă pentru a da imagine. Și înainte, și după momentul imprimării imaginii într-o fotografie, dezvoltarea urbană își continuă cursul, aflându-se într-un proces dinamic. Conștientizarea faptului că înregistrarea în sine poate modifica obiectul înregistrat, iar viața urbană este uneori gândită având în vedere în mod specific o audiență viitoare îi conferă materialului încă și mai multe straturi de complexitate nedeterminată.

Pe lângă acceptarea naturii dinamice a dezvoltării urbane, un alt aspect avut în vedere în cadrul ACTOPOLIS încă de la început a fost convingerea că acțiunea civică și angajamentul pentru schimbare aparțin acelor care și-au dedicat ani, resurse și energie adresând problemele legate de construcția și dezvoltarea mediului social în orașele lor, contribuind în acest la fel – adesea fără recunoașterea meritată – la dezvoltarea acestora. Pentru ACTOPOLIS, două lucruri au rezultat de aici: primul a fost generat de constatarea că orice acțiune într-un spațiu urban este un proces

comunitar, de comunicare și de durată, motiv pentru care însuși conceptul a fost modelat în jurul ideii de proces, iar al doilea a constat în decizia de a implica în proiect curatori locali care să lucreze îndeosebi independent, conceptele elaborate de aceștia constituind baza activităților din fiecare oraș participant. Astfel, la inițiativa Juliane Stegner și pe baza conceptului preliminar creat de Angelika Fitz, filialele Goethe-Institut i-au invitat în proiect pe Ana Dana Beroš în Zagreb, Ștefan Ghenciulescu și Raluca Voinea în București, Danijela Dugandžić în Sarajevo, Elpida Karaba și Glykeria Stathopoulou în Atena, Pelin Tan în Ankara și Mardin, și Boba Mirjana Stojadinović în Belgrad. Li s-a alăturat apoi geheimagentur din Oberhausen, la invitația Urbane Künste Ruhr, partener în proiect.

Înarmat cu un concept și cu oamenii care să îl realizeze, Laboratorul ACTOPOLIS din Oberhausen a demarat proiectul în toamna anului 2015, combinând acțiunea la nivel local cu dialogul transnațional. Laboratorul a reprezentat un forum în care toți participanții au venit cu propuneri de proiecte în vederea realizării unei sinteze, pe care au supus-o dezbaterii într-un stadiu incipient al procesului artistic. Imediat s-a ajuns la concluzia că ACTOPOLIS va cuprinde o multitudine de aspecte comune precum și diferențe specifice. Într-un cadru de referință suplimentar, participanții au analizat critic organizațiile care sponsorizează proiectul. S-a pus întrebarea dacă nu cumva asimetria puterii este deja inerentă unei astfel de constelații, reflectând un tip de asimetrie ce caracterizează sau chiar accelerează conflictele urbane contemporane. A fost meritul tuturor participanților că s-au putut trasa direcții eficiente prin acest

teren solicitant din punct de vedere pragmatic și discursiv. Multe din dialogurile începute în Laboratorul ACTOPOLIS au continuat în timpul micro-rezidențelor, un program de cincizeci de vizite pe care participanții și le-au făcut reciproc, program desfășurat pe întreaga durată a proiectului. Curatorii au modelat ACTOPOLIS folosindu-se de echipe testate și verificate, fiecare cu propriul set de experiențe. Titlurile conceptelor acestora au reflectat interesul participanților în influențarea propriilor societăți urbane prin intermediul formatelor de acțiune specifice. Astfel, conceptele orientate spre cercetare și analiză din Ankara / Mardin au scos în evidență nevoia stabilirii unui set de „Atribute urbane comune“ în condițiile în care mulți dintre locuitorii orașelor sunt reduși la statutul de „Apartenență invizibilă“, cum este intitulat, inspirat, proiectul de la Zagreb. Proiectul de la Oberhausen, „Construind un oraș nou“, și cel de la București, „Construiește-ți propriul oraș“, dar și Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo s-au axat pe intervenții concrete în spațiul urban, legându-și abordarea de strategii bazate pe instalații. În spatele titlului „Formal informal“, tema proiectului de la Belgrad tratează procesele de auto-organizare, în timp ce Academia Temporară de Arte din Atena a organizat o serie de „Prelegeri despre puterea necoercitivă“ pentru a explora posibilitatea de destabilizare a imaginilor și narațiunilor dominante (de genul celor care etichetează adesea orașele drept „exotice“) prin intermediul unor contra-narațiuni. Capacitatea de înțelegere a diferențelor a crescut, ceea ce a făcut ca aspectele comune să iasă și mai puternic în evidență. Peste tot în lume, societățile urbane se confruntă cu provocări similare sau, mai exact spus, peste tot în lume membrii societăților urbane care încearcă să conserve statutul de spațiu

comun al societății și al experiențelor împărtășite au parte de provocări similare, în condițiile curente de exploatare economică și privatizare. În ciuda tuturor diferențelor locale, istorice și politice, în multe locuri, pe lângă mișcările globale de concentrare și standardizare, similar motivate, au apărut grupări de actanți care încearcă să contracareze circumstanțele politice și economice intolerabile cu moduri alternative de existență și de acțiune. Activiști civici din București, filosofi din Atena, arhitecți din Mardin, artiști din Zagreb, curatori din Sarajevo sau cercetători civici din Oberhausen, cu toții s-au pus de acord să-și orienteze acțiunile către identificarea zonelor în care încă mai este posibilă modelarea orașului și a societății.

La mai bine de doi ani de la debutul proiectului și la 16 luni de înființarea Laboratorului de la Oberhausen, suntem în posesia unei vaste colecții de materiale provenite de la toate orașele participante. În 2016, între aprilie și sfârșitul toamnei, au fost organizate 45 de proiecte. Activitățile au acoperit un repertoriu de acțiuni atât de larg, încât s-a impus identificarea subiectelor și metodelor pe care toate aceste abordări le-au avut în comun. Rezultatul acestei analize – realizate împreună cu participanții – a dus la crearea unui Glosar ACTOPOLIS, în care sunt rezumate principalele teme și metode ale proiectului. Acești termeni și definițiile lor deschise au servit apoi drept format flexibil pentru comunicarea proiectelor în diverse contexte. Procesul de evaluarea a proiectelor a identificat câteva aspecte-cheie comune, care nu pot fi prezentate aici decât în formă succintă. Informații detaliate veți găsi însă în textele curatorilor.

Katja Aßmann, Angelika Fitz, Martin Fritz
(Extras din cuvântul înainte al directorilor artistici din catalogul ACTOPOLIS)

Actopolis/București-Sud. Construiește-ți propriul oraș! Cuvânt înainte al curatorilor locali

Am decis de la început să nu ne ocupăm de tot orașul sau de cartierele evidente și mult-bătute, cum ar fi centrul, și să ne concentrăm pe zona de sud. Am fost convingși că partea aceasta mai puțin favorizată și mai ignorată e un loc ce merită enorm să fie adus la lumină și să fie lucrat asupra lui.

București-sud. Un alt fel de oraș

Am pornit de la un scenariu. Dacă sudul e o pată albă pentru mulți bucureșteni, de ce să nu ni-l imaginăm ca pe un oraș în sine? Unul care nu doar să se descurce singur, ci și să și devină un model de autoorganizare, echitate, dezvoltare echilibrată?

„Construiește-ți propriul oraș!” a devenit titlul proiectului nostru, care merge pe două principale linii de acțiune:

Pe de o parte vorbim despre un loc și oamenii acelui loc, aducem în atenția publică jumătatea uitată și puțin apreciată a Bucureștiului. Avem reportaje literare – interviuri despre oamenii și locurile zonei, însoțite de o documentare foto, dar și o cartare a caracterului acesteia și o hartă a locurilor bune (inițiativele independente despre care vorbeam mai sus). Pe de altă parte, am construit un proiect participativ, despre care vorbim în acest articol și care a stat și la baza filmului documentar din expoziție.

Primarii și biroul lor.

Ne-am gândit că un bun exercițiu de civism ar fi să-i invităm pe locuitori să-și asume, în joacă, rolul de primar – să treacă de la nevoi, cereri, nemulțumiri la decizii, asumare, responsabilitate. Și cu ocazia asta, prin decizii și prin păreri

emise în calitate de primari, să ne și transmită ceva despre percepțiile și visurile lor urbane.

Ce primar e acela fără birou? Așa că am realizat un birou mobil, pe care l-am instalat în câte o zi în 3 spații publice: în fața fostului cinema Flamura, la intrarea în Parcul Sebastian și în Piața Sudului. Primarii primeau și o eșarfă, o ștampilă cu sigla noului oraș, dar și formulare – unul pentru a-și exprima păreri și sugestii, altul, pentru a împărți un buget schematic, dar și, la sfârșit, o diplomă. A fost o experiență extraordinară să vedem cum locuitorii de toate felurile acceptau postul, sceptici și/sau râzând, și cu ceremonialul și sarcinile, brusca responsabilitate îi făceau rapid să ia totul mult mai în serios, să își între în rol. Visurile locuitorilor primari pentru orașul București-Sud nu sunt mărețe, ci funcționale: mai multă verdeață și locuri de joacă, trafic mai organizat, mijloace de transport în comun cu program și benzi speciale, lucrări care să nu mai dureze ani de zile, locuri de muncă, evenimente cultural-artistice, servicii sociale care să funcționeze, siguranța locuitorilor și a copiilor, lucrurile absolut normale pentru un oraș în anul 2016.

După instalație. O a doua viață pentru pavilion. Și pentru proiect

Ce să facem cu pavilionul la terminarea intervenției artistice? Ne-a venit ideea să-l dăm gratis, însă nu în orice condiții: am făcut un fel de licitație pe Facebook în care ceream propuneri de reutilizare, care nu trebuia decât să servească în scopuri sociale și/sau culturale, și nu comerciale. În final, a fost cedat echipei Arhipera, care de mai mulți ani realizează arhitectură participativă în zone rurale afectate de sărăcie extremă.

Au luat pavilionul și l-au transformat în cu totul altceva – într-o amenajare de loc public.

Ca și pavilionul, întreg proiectul continuă: se publică continuu rezultate, povești și imagini, acestea își capătă propria viață; iar noi mergem mai departe cu cercetările și acțiunile în București-Sud.

Raluca Voinea, Ștefan Ghenciulescu,
Curatori

Program Actopolis. The art of Action la Arcub

Vernisaj:

5 aprilie ora 18.30

Perioada: 5 – 26 aprilie 2017

Mărți – vineri: 16.00 – 21.00

Sâmbătă – duminică: 12.00 – 20.00

Închis: 14 – 17 aprilie

Aici, la Arcub, proiectul din București este prezentat în contextul celorlalte proiecte și a principiilor și rezultatelor programului general.

Deci, în mod inevitabil, într-un mod foarte sintetic și puțin abstract.

De aceea, tot ce n-a încăput aici la Arcub se regăsește în expoziția de la Goethe-Institut: fotografiile zecilor de primari, poze de la pavilion, dar și de la metamorfoza acestuia în Belciugatele, povești din oraș, precum și o reinterpretare a instalației cu ajutorul căreia și vizitatorii vor deveni primari.

Program expoziție Actopolis / București-Sud. Construiește-ți propriul oraș!

**Goethe-Institut,
str. Tudor Arghezi,
8-10, București.**

Perioada: 6-26 aprilie

Orar:

Luni-vineri, între orele 12.00 – 18.00

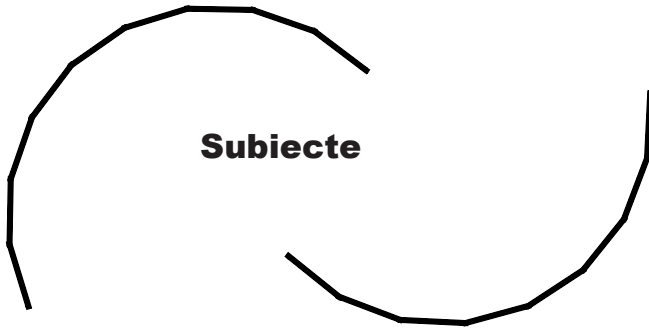
Sâmbătă: între orele 14.00 – 18.00

Duminică: închis

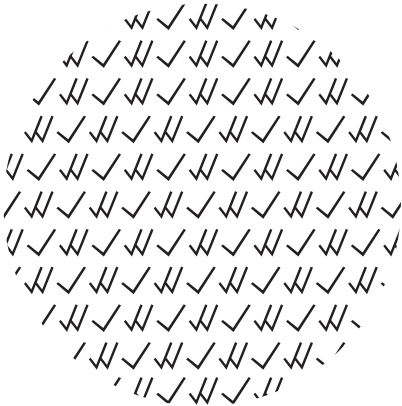
Închis în perioada 14-17 aprilie

Intrarea este liberă

**www.e-zeppelin.ro, www.tranzit.org,
www.goethe.de/bukarest**

Sala 1

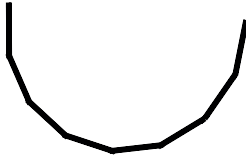
WVWV Spațiu conferințe

Film R.: Vlad Petri

Contexte

Metode

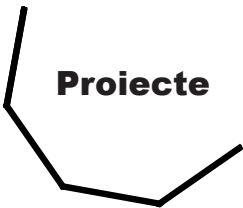
Sala 2

Sala 3

Proiecte

Concepte

 Spațiu informare

 Hol intrare

I

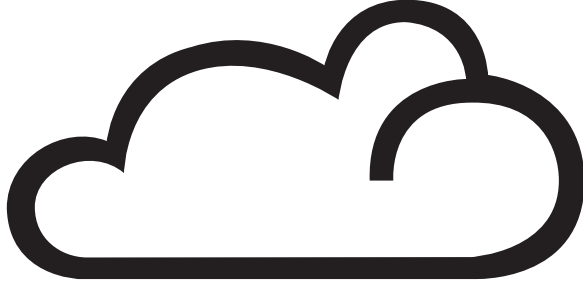
N

H

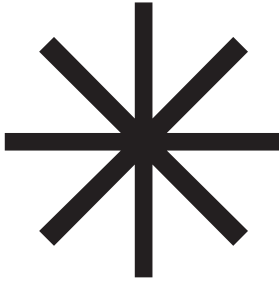

F

O

W

„La nivel global, avem de-a face în cea mai mare parte cu probleme similare în spațiul urban și în spațiul public. Prin urmare, cred că este important ca împreună cu colegii noștri, să descoperim similitudinile dintre orașele ACTOPOLIS și să definim și diferențele.“

Expunere video → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #1 – 7

Instituțiile democratice tradiționale sunt în criză, iar societatea civilă urbană a trecut la acțiune, cel puțin odată cu mișcările Occupy, Gezi Park și Syntagma Square. Se cere din ce în ce mai tare și mai insistent o viață mai bună, dincolo de politica de austeritate, o viață publică pluristratificată care să-și merite numele, comunități care să nu se definească prin izolare. În această situație, ACTOPOLIS – The Art of Action pune bazele unui teren de testare transnațional pentru alternative urbane.

În momentul de față, multe societăți urbane se află în stare de incertitudine și nesiguranță. Goethe-Institut, la nivel internațional, și Urbane Künste Ruhr, la nivel regional, au răspuns condiției de fragmentare prin stabilirea de rețele descentralizate.

ACTOPOLIS reunește artiști, urbaniști și activiști din metropolele din sud-estul Europei și regiunea Ruhr într-un laborator de coproducție, întrucât problemele referitoare la viitorul vieții urbane nu mai pot fi abordate strict la nivel local.

Publicarea programului → ACTOPOLIS

ACTOPOLIS este un apel la acțiune și la cooperare pentru a concepe orașul împreună – dincolo de discipline, granițe naționale și diferențe culturale.

Publicarea programului → ACTOPOLIS

CON

CEPT

TE

TE

TE

TE

LABORATORUL

„Înarmat cu un concept și cu oamenii care să îl realizeze, Laboratorul ACTOPOLIS din Oberhausen a demarat proiectul în toamna anului 2015, combinând acțiunea la nivel local cu dialogul transnațional. Laboratorul a reprezentat un forum în care toți participanții au venit cu propuneri de proiecte în vederea realizării unei sinteze, pe care au supus-o dezbaterii într-un stadiu incipient al procesului artistic. Imediat s-a ajuns la concluzia că ACTOPOLIS va cuprinde o multitudine de aspecte comune precum și diferențe specifice. Într-un cadru de referință suplimentar, participanții au analizat critic organizațiile care sponsorizează proiectul. S-a pus întrebarea dacă nu cumva *asimetria puterii* este deja inerentă unei astfel de constelații, reflectând un tip de asimetrie ce caracterizează sau chiar accelerează conflictele urbane contemporane. A fost meritul tuturor participanților că s-au putut trasa direcții eficiente prin acest teren solicitant din punct de vedere pragmatic și discursiv.“

Cuvânt înainte catalog → Katja Aßmann, Angelika Fitz, Martin Fritz → Actopolis

Laboratorul ACTOPOLIS din Oberhausen a fost un experiment deschis. Artiștii, urbaniiști și curatorii din cele șapte orașe participante și-au făcut cunoscute încă de la început conceptele și ideile, fapt care a înlesnit explorarea în comun a contradicțiilor și a potențialului conceptelor, schimbul de strategii și metode, precum și inițierea proiectelor de cooperare dintre orașe.

Publicarea programului → ACTOPOLIS

PRELEGERI DESPRE PUTEREA NECOERCITIVĂ

„Prelegerile despre puterea necoercitivă au reflectat asupra instituției în raport cu practicile critice și dezbaterile din sectorul artistic începând cu anii '90, precum *instituția ca proces*, și, în special, noțiunea că instituționalizarea are loc și în cazul subiecților și formațiunilor sociale; au adoptat poziția puterii în loc să se retragă în rolul secundar moralizator. Sudul s-a poziționat în conformitate cu situația sa geopolitică și bio-politică. Cu toate acestea, Sudul nu este o noțiune care să revendice un anumit amplasament nici ca unitate autonomă, separatistă, nici – opunându-se unei *amenințări* globale – ca factor de rezistență împotriva nordului sau oricărui alt loc. Sudul pune sub semnul întrebării ideea conform căreia revendicările sunt o noțiune neutră

cosmopolită, pentru că riscul principal în acest caz este folosirea cosmopolitismului exclusiv pentru a defini un subiect flexibil având documentele potrivite – o elită călătoare.“

Text catalog → Elpida Karaba, Glykeria Stathopoulou → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #8–15

SPECTACOLUL PRELEGERILOR DESPRE PUTEREA NECOERCITIVĂ
– La a șasea ediție, care de altfel a fost și ultima, „Prelegerile despre puterea necoercitivă” au culminat cu un eveniment polifonic pe un teren de baschet al Universității Panteion. La „Spectacolul prelegerilor despre puterea necoercitivă” au fost prezentate materiale diverse, cărți, video-uri, prelegeri, lucrări de artă și aparate produse în cadrul „Prelegerilor despre puterea necoercitivă”. Acest material discursiv și variabil formează o narațiune aparte pe tema Sudului și a subiectelor conexe, care vin în contrapondere cu reprezentarea stereotipă.

Spectacolul prelegerilor despre puterea necoercitivă → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #15

FORMAL INFORMAL

„Nu ar trebui deloc să ne confruntăm cu următoarea dilemă: să mă exploatez singur sau să mă exploateze alții? Pentru că, în acest fel, producția culturală auto-organizată este constrânsă să adopte o anumită metodologie pentru a subzista în circumstanțele date. Formal Informal nu a fost gândit ca plan de consolidare a producției culturale din Serbia – și cu atât mai puțin ca plan de acțiune. În esență, Formal Informal oferă un spațiu de reflecție, care în mod normal este greu de găsit. Proiectul a analizat modurile în care activiștii și artiștii se confruntă cu noile circumstanțe, contestând cadrul general care subjugă sau în orice caz este total nefavorabil unei producții culturale ce se construiește lent (și lentoarea nu este neapărat un lucru rău), pornind de la o moștenire modernistă. Care este economia nevoilor intelectuale, critice și creatoare și care sunt condițiile producerii lor?”

Text catalog → Boba Mirjana Stojadinović → Formal informal → Belgrad → #16–29

BGD ART – Harta spațiilor de arte vizuale din Belgrad – În vederea creării de conținut nou pentru oraș și a conectării diverselor sectoare și resurse, Bgd Art oferă publicului informații actualizate despre toate evenimentele curente și permanente, precum și despre oferta de programe adiționale. Oferă, de asemenea, spații expoziționale pentru noi categorii de public și contextualizează scena artistică.

Bgd Art → Formal informal → Belgrad → #16

CONSTRUIND UN NOU ORAȘ

„Ce e de făcut cu toate infrastructurile rămase de pe urma industriei oțelului și a cărbunelui, cândva atât de prosperă? Ce e de făcut cu centrul unui oraș, în care jumătate din magazine sunt goale? Și cum să procedăm cu imaginea sau imaginea de sine definită de ceea ce s-a pierdut? Cu infrastructura din trecut? Așa că am început să ne întrebăm cum ar arăta un oraș construit conform dorințelor și cerințelor locuitorilor din prezent. Și dacă am putea să construim un oraș nou? Acesta a devenit motto-ul propunerii noastre: *Construim un oraș nou, Wir bauen eine neue Stadt*. Acesta este și titlul unui cântec german post-punk (al formației Palais Schaumburg), care probabil ne-a și dat ideea – dar pentru noi promisiunea din spatele acestui titlu era că vom scăpa în oarecare măsură, cel puțin de cerințele impuse practicii noastre, și anume de a ne confrunța sau lucra cu ceva care este deja dezastruos.“

Text catalog → geheimagentur → Construind un oraș nou → Oberhausen → #33–38

TOTUL ÎNCEPÂND DE MÂINE – We Are Visual cercetează și își imaginează problemele de mâine și pretind că știu ce este de făcut înainte ca problemele în sine să se manifeste. We Are Visual țin un workshop într-un trailer cu design futuristic, pe care-l folosesc totodată și pe post de showroom, și de laborator. Aici concep și produc unelte și obiecte de zi cu zi care pot fi folosite în elaborarea soluțiilor competente la problemele de mâine.

Totul începând de mâine → Construind un oraș nou → Oberhausen → #35

LABORATORUL ACTOPOLIS DIN SARAJEVO

„Construcția, demolarea, conflictul și reconstrucția orașului oferă diferite puncte de plecare pentru diverse povești, dar caută și o perspectivă contemporană și o viziune comună pentru viitor. Orașul e plin de spații neobișnuite și idei despre ele. În general aceste idei sunt sporadice și adesea nu au legătură unele cu altele. Întrebarea ar fi: cum punem în legătură locurile și idei în rețele flexibile? Actopolis Sarajevo dorește să stabilească legături între diferitele semne și semnificații și speră să creeze spații pentru experimente urbane. Cu ajutorul punerii în discuție, a colectării, reinventării și comunicării, reprezentative pentru Actopolis, construim un oraș generos, dinamic, uman și productiv, un oraș ce va da dovadă de solidaritate.“

Text catalog → Danijela Dugandžić → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #39–41

NORUL DIN SARAJEVO – Norul din Sarajevo este o instalație multimedia care colectează reprezentări individuale ale Parcului Hastahana, folosind spațiul fizic pe post de „realitate augmentată”. Sculptura Norul din Sarajevo, montată în Pavilionul verde, invită localnicii și vizitatorii orașului să-și împărtășească viziunile cu ajutorul unei aplicații pentru smartphone, Sarajevo Cloud.

Text catalog → Danijela Dugandžić → Laboratorul Actopolis din Sarajevo → Sarajevo → #39–41

BUCUREȘTI-SUD – CONSTRUIEȘTE-ȚI PROPRIUL ORAȘ —

„*București-Sud: Construiește-ți propriul oraș* a fost în primul rând un exercițiu de imaginație, dar și o lecție de realism și încredere, pe care noi – echipa de proiect – am învățat-o și de care am fost uimiți. Am vrut să depășim eterna lamentare despre birocrație, corupție și imposibilitatea de a fi cetățeni cu spirit civic, lamentare ce se alimentează permanent de pe urma tuturor plângerilor izvorâte din întrebarea *Ce nu funcționează în București, orașul tău?*. Așa că am hotărât să schimbăm întrebarea în *Cum ți-ai vedea orașul dacă ai putea ca tu să iei decizii?* Proiectul nostru a fost participativ pentru că a permis participanților să întruchipeze rolul pe care li l-am propus, dar, în același timp, nu s-a bazat pe promisiuni (de divertisment, experiență, uimire, sau referitoare la atracțiile specifice proiectelor participative).“

Text catalog → Raluca Voinea, Ștefan Ghenciulescu → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #30–32

PRIMAR PENTRU ZECE MINUTE – Un pavilion temporar, amenajat în trei spații publice, devine, pentru câteva zile, biroul primarului orașului imaginar București-Sud. Odată intrați în acest spațiu, participanții sunt invitați să acționeze, să avanseze propuneri și să consulte consilierii. Își asumă puterea de a lua decizii. Pavilionul este o structură ușoară, temporară, ușor de transportat în diverse locații.

Fii primar zece minute → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #30

ATTRIBUTE URBALE COMUNE —

„Termenii cheie pe care i-am definit în categoria de attribute comune în legătură cu proiectul ACTOPOLIS sunt *stare de urgență/politici, surplus/muncă, refugiați/granițe și solidaritate/modalități*. Practicile spațiale în spațiile urbane conflictuale au făcut ca societatea să inventeze un nou dicționar colectiv nu numai pentru a avea grijă de mediul

constrâns de recentă criza economică și sociopolitică, dar și pentru a reconstrui o conștiință colectivă care să fie relevantă pentru coexistența noastră comună. Atributele comune nu reprezintă ceea ce deținem, împărțim sau producem ca proprietate, ci mai degrabă construirea relațiilor sociale colective, strâns legate de viața de zi cu zi.“

Text catalog → Pelin Tan → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #1–7

INSULE TERITORIALE – Un proiect de cercetare a zonelor de conflict, axat pe crearea unei memorii colective a oamenilor și a faptelor. Acest proiect se bazează pe cercetarea hărților istorice, a modalităților de manifestare a puterii în teritoriu și a formelor arhitecturii de securitate și de rezistență.

Insule teritoriale → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #5

APARTENENȚA INVIZIBILĂ

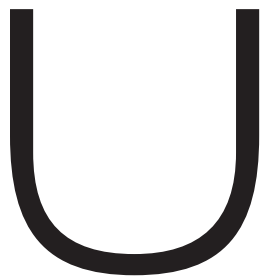
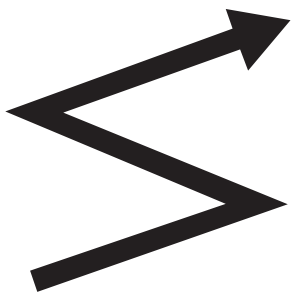
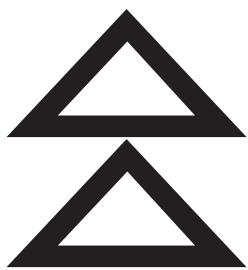
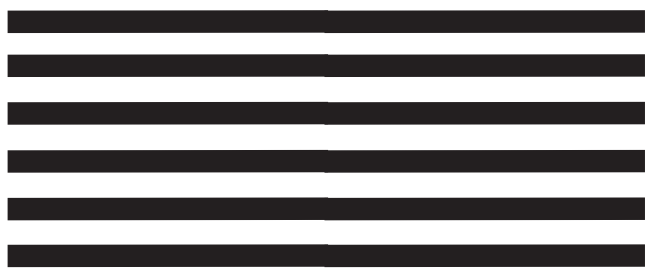
„Orașele, teren de încercare pentru schimbările sociale, redefinesc în mod continuu noțiunea de apartenență la un loc. Dacă identitatea urbană și apartenența la un oraș sunt mai ușor de adoptat decât ideea de identitate națională, trebuie să folosim această posibilitate pentru a stimula crearea unei noi apartenențe. Grupul specialiștilor interdisciplinari din Zagreb ce lucrează la intersecția dintre artă, activism, design, tehnologie și urbanism, au analizat posibilitățile conceptelor contemporane ale cetățeniei urbane în contextul influxului recent de imigranți în țările din Europa Occidentală. Dacă este definită ca proces și nu ca statut, cetățenia urbană poate stimula identități civice la nivel local. De asemenea, poate schimba semnificația întregii relații dintre cetățenie și spațiu, cetățenie, eterogenitate și complexitatea urbană care se găsesc dincolo de categoriile statului național.“

Text catalog → Ana Dana Beroș → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42–46

DRUMUL SPRE APARTENENȚĂ – În anul electoral 2009, buldozerele anunțau începerea lucrărilor pe șantierul Podbrežje, un nou proiect de locuințe sociale în zona sudică subdezvoltată a Noului Zagreb. Proiectul a debutat cu o șosea lungă și o parcare imensă, dar blocurile de apartamente nu au mai fost niciodată construite. Proiectul „Drumul spre apartenență” este o intervenție în intersecția cu sens giratoriu din capătul acestui drum mort. În acest loc, se afla o grădină cu peste 60 de copaci, care a fost complet distrusă în timpul construcției. Proiectul își propune să readucă în memorie această grădină, prin plantarea unui copac în mijlocului intersecției.

Drumul spre apartenență → Apartenențe invizibile → Zagreb → #46

B

H

E

C

T

E

EDUCAȚIA

„Este de sperat că vor crește plante agățătoare, atât în parcuri, cât și ca metaforă pentru idei, exact ca în povestea în care vrejul de fasole se înalță până la cer, dar fără uriașul odios și nimicitor al vandalismului urban.“

Blog → Selma Karadza → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #39 – 41

GAUDEAMUS IGITUR: ARTISTUL AUTO-ORGANIZAT ÎN STARE DE AGORAFOBIE DOMESTICĂ – Proiectul „Artistul auto-organizat în stare de agorafobie domestică” este o carte de artist intitulată „Gaudemus igitur”, publicată în ediție limitată și acompaniată de o lectură-performance. Cartea constă în fotografii ale plăcilor de faianță și parchet din aproape toate instituțiile prin care artistul a trecut de-a lungul împlinirii sale ca individ auto-organizat, creator al propriei forme de exprimare artistică. Proiectul pune în discuție rolul instituțiilor culturale în condițiile auto-organizării în artă.

Gaudemus igitur → Formal informal → Belgrad → #20

PATRIMONIUL

„Orașul este un proiect de conservare a timpului.“

Expunere video → Sarajevo Album → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #40

„Conceptul de oraș creativ se referă la orașele care se bazează pe atragerea investițiilor directe și a consumatorilor înstăriți, în detrimentul producției materiale (sectoarele economice primare și terțiare) în proximitatea lor geografică. Prin poziționarea culturii locale ca resursă economică, aceste orașe intră în competiția fondurilor pentru festivaluri (i.e. Capitala culturală europeană), permit spectacularizarea patrimoniului istoric și inițiază procesele gentrificării.“

Text → Iskra Krstić → Un carnaval printre ruine → Formal informal → Belgrad → #29

LOW-FI VIDEO REMEMORAT – Termenul „Low-Fi Video” (1997-2003) se referă la producția, distribuția și prezentarea organizată și coordonată de filme și videouri, ale căror modele de producție și reprezentare, în continuarea cine-amatorismului iugoslav și în colaborare cu mișcarea internațională de micro-cinematografie, au permis implicarea producției proprii, auto-organizate, de amator, și a creației artistice în procesul de elaborare a noului limbaj al alternativei culturale din Serbia.

Video Low-Fi Rememorat → Formal informal → Belgrad → #25

INFRASTRUCTURA

„Oamenii nu au optat pentru orașele fictive cunoscute din promisiunile politicianilor, ci și-au dorit soluții necesare și realiste care satisfac nevoile prezentului: aer curat, liniște și respect.“

Text catalog → Boba Mirjana Stojadinović → Formal informal → Belgrad → #16–29

PARCELA 1 – O parcelă de grădină este amenajată în centrul orașului, în fosta zonă pietonală. Faza inițială presupune crearea unei „grădini pilot” și amplasarea acesteia în vecinătatea unei zone în care o parte importantă a spațiului urban primește o reconfigurare funcțională, obținându-se în acest fel juxtapunerea public-privat, a spațiului urban nou și vechi.

Parcela 1 → Construind un oraș nou → Oberhausen → #37

MUNCA

„În mod normal nu ar trebui să ne confruntăm cu următoarea dilemă: să mă exploatez singur sau să mă exploateze alții?”

Boba Mirjana Stojadinović → Formal informal → Belgrad → #16 – 29

„Acesta nu e un loc bun pentru migranți: nu există locuri de muncă și nici bani, iar limba este diferită. E greu să pleci în alte țări. Traficanții cer între 1.800 și 2.000 de euro. Nu există locuri de muncă. Ori trăiești în tabăra de migranți ori pe stradă. Îți irosești viața. O să vezi că în 10 ani n-o să mai fie nimic, îți vei fi irosit viața... E așa de rău“

Interviu → Resturi → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #6

„Poate că orașul are nevoie de *curatori* urbani capabili să înțeleagă dinamica colectivă a inițiativelor civice în contextul unor obiective de planificare mai ample, pentru a combina energia și agerimea cetățenilor de rând cu rigoarea urbanistilor și pentru a armoniza nevoile de zi cu zi ale oamenilor cu prosperitatea generală a orașului.“

Text proiect → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #30 – 32

CORVOADA – Proiectul de cercetare are ca temă folosirea animalelor ca forță de muncă în Mardin. Din 2009, municipalitatea folosește măgari pentru transportul gunoaielor colectate de pe străzile din zona veche a orașului în care autovehiculele nu au acces din cauza gabaritului. Proiectul de cercetare a folosirii animalelor ca forță de muncă își propune să examineze relația dintre om și animale, din perspectiva raporturilor de muncă.

Corvoada → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #2

MIGRAȚIE

1:59 Suntem... poate...
2:01 încă în vechiul oraș.
2:04 Suntem poate...
2:06 deja în noul oraș.
2:08 Nimeni nu știe sigur.
2:09 Poate că cele două se suprapun,
2:11 poate că se perforează reciproc.
2:13 Și când privim drumul,
2:15 ar trebui să ne gândim la asta:
2:17 drumul ăsta
2:18 duce la următorul ocean.
2:21 Drumul ăsta ne leagă
2:23 de toate celelalte orașe
2:25 și sate și metropole
2:28 chiar până la malul mării,
2:30 iar eu propun
2:32 să punem mâinile pe asfaltul șoselei
2:35 și să ne unim cu Mardin,
2:38 să ne unim cu Atena,
2:40 să ne unim cu Sarajevo,
2:43 să ne unim cu Belgrad,
2:46 să ne unim cu Zagreb și București.
2:50 Granițele dintre toate aceste orașe
2:53 sunt imaginare,
2:56 simplă percepție.
2:58 Drumul acesta ne duce pretutindeni.

Transcriere video → geheimagentur → Construind un oraș nou → Oberhausen → #33 – 38

DRUGA SCENA / ALTĂ SCENĂ – *Druga Scena / Altă Scenă* a fost una dintre primele rețele auto-organizate de asociații și indivizi care activau în domeniul artei contemporane. Crearea sa a venit ca reacție la politicile culturale ale primului guvern post-Milošević, cu orientare evident liberală. *Druga Scena*, cu sediul în Belgrad, s-a cristalizat în jurul dezbaterilor critice la adresa politicilor și proceselor curente, revendicând rolul scenei independente.

Druga Scena / Altă scenă → Formal informal → Belgrad → #18

„Dilemele cu care ne confruntăm zi de zi, chestiuni de supraviețuire și resemnare sunt legate de realitatea dură a muncii și relația complexă dintre munca umilă și imaterială, voluntară și remunerată.“

Text catalog → Elpida Karaba, Glykeria Stathopoulou → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #8 – 15

„Și eu am decis să fug din Siria în 2015. Întâi m-am dus în Iordania. Apoi în Turcia... Am stat în Istanbul, după care m-am mutat la Izmir. De acolo am luat barca către Laros. Ni s-au dat documentele și am plecat la Atena. Când am sosit la graniță, am găsit-o închisă. După aceea, am venit la Salonic. Stau aici, în casa asta ocupată, de patru luni. Vroiam să mă duc în Germania, nu să stau în Grecia. Am pornit pe drumul către Germania. Am o rudă acolo.“

Interviu → Resturi → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #6

RESTURI – Proiectul de cercetare video merge pe urmele refugiaților sirieni care și-au continuat călătoria de la Mardin pentru a-și construi o viață nouă, și investighează noile forme de luptă pentru spațiile comune din orașele pe care le-au lăsat în urmă.

Resturi → Resturi → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #6

NAȚIONALISMUL

„Osman spune că singura cale de a scăpa de excluderea cu care s-au confruntat și de condițiile instabile și lipsite de vreo garanție este solidaritatea.“

Interviu → Resturi → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #6

„Dacă recunoaștem că identitatea ca apartenență la un oraș este mai fluidă și mai ușor de adoptat decât identitatea națională, orașele trebuie să folosească acest avantaj pentru a stimula crearea unui nou noi. Conceptul de *cetățenie urbană* oferă astfel oportunități de a construi identități noi la nivel local. Mai mult, trebuie să recunoaștem că cetățenia urbană este un proces și nu un statut. Un bun cetățean urban este cineva care participă în felul său propriu, nu cineva care întruchipează anumite criterii. Orașele trebuie să învețe să profite de toate contribuțiile pe care le pot aduce rezidenții lor.“

Concept preliminar → Ana Dana Beroš → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42 – 46

„Laboratoare ale schimbărilor sociale, orașele redefinesc în mod constant apartenența la un loc. Mai mult, ținând cont de schimbările demografice transformatoare și fluxurile migratoare, orașele trebuie să-și reinventeze propria identitate în mod constant.

Ana Dana Beroš → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42 – 46

SPAȚII ÎNTRE LOCURI (VII) – Proiectul artistic și de cercetare intitulat „Spații între locuri (vii)” examinează fenomenologia identității migranților aflați în tranziție și a interspațiilor culturale și geografice vii, rezultate din migrația economică. Folosindu-se de propria experiență, anul petrecut pendulând între Croația și Germania, și de o serie de interviuri cu alți protagoniști cu experiențe de viață asemănătoare, artista Tonka Maleković portretează o colecție de experiențe comune migrației economice.

Spații între locuri (vii) → Apartenențe invizibile → Zagreb → #45

DATA EXPIRĂRII – Punctul de pornire al acestei lucrări documentare și analitice este instabilitatea inerentă memoriei instituționale a instituțiilor culturale din Serbia vizavi de strămutarea operelor de artă din zonele invadate din Croația, organizată de stat în 1991, și discreta lor returnare după război.

Data expirării → Formal informal → Belgrad → #19

SEGREGAREA

„Oare vom fi martori la separarea locuitorilor orașelor în cetățeni cu drepturi depline și cetățeni fără drepturi politice?”

Concept preliminar → Ana Dana Beroš → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42 – 46

KAMENDINAMICA – Cercetarea activistă explorează posibilitatea creării unei fresce a relațiilor și luptei de clasă din cartierul Kamendin, de la periferia Zemun Polje, unde un număr mare de persoane nevoiașe, în special familii de romi, trăiesc în proiectul de locuințe sociale. Abordarea documentară și de cercetare este bazată pe problematica claselor sociale de la periferia capitalistă și pe capacitățile comunitare sau instituționale necesare pentru a realiza o lucrare politică în spațiul public.

Kamendinamica → Formal informal → Belgrad → #24

AUTO-ORGANIZAREA

„Narațiunile despre cât de *pline de energie* sunt centrele urbane contemporane sunt în mare parte un construct, vândut pe piața capitalului simbolic ce se orientează în funcție de proiectele urbane normative și interesele corporatiste. În acest context, idei precum colectivitate, participare socio-culturală, modele instituționale *inventive* și atribute comune alternative își pierd potențialul radical și astfel sunt limitate la stadiul de teme inofensive, încorporate, în cazul Atenei, în măsurile de austeritate ale politicilor neoliberale.“

Despina Zefkili → Unde urmează să te duci? → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #11

„Cu siguranță, auto-organizarea nu este o rețetă potrivită pentru un sistem autarhic. Mai degrabă, se confruntă cu o anumită neîncredere față de opțiunile care sunt oferite de stat sau de corporații (recent a devenit din ce în ce mai dificil să le separăm), astfel că propriul nostru cinism devine un antidot la cinismul din ce în ce mai extins și la suspiciunea, care ne înconjoară la orice nivel inclusiv auto-organizarea în masă diseminată care, s-ar părea că este o formă precară de auto-exploatare.“

Text catalog → Boba Mirjana Stojadinović → Formal informal → Belgrad → #16 – 29

STUDIUL UNUI CAZ INDIVIDUAL – În spațiul fluid temporar dedicat temei auto-organizării în cultură, din cadrul proiectul ACTOPOLIS, am ales să organizăm o mică expoziție, simbolică, cu desene personale. Din numeroasele posibilități de a aborda tematica auto-organizării la nivel local, ca membri permanenți ai acestui non-sistem cultural efemer, creat parcă de Frankenstein, dorim să punctăm importanța experiențelor individuale, personale, și să identificăm astfel punctele slabe din statisticile sistemului.

Studiul unui caz individual → Formal informal → Belgrad → #27

„Într-un moment de agorafobie internă tangibilă, proiectul susține că spațiul pentru rezistență și acțiuni comune continuă să se restrângă.“

Blog → Gaudeamus igitur → Formal informal → Belgrad → #20

„Ce resurse sunt disponibile și ce înseamnă auto-organizarea pentru a asigura autonomia artistică a gândirii și acțiunii independente? Care este răspunsul instituțional la auto-organizare? Cum se poziționează artiștii și specialiștii în cultură față de aceste instituții și față de publicul larg?“

Publicarea programului → Formal informal → Belgrad → #16 – 29

LUPTA SOCIALĂ

„Cine are privilegiul de a analiza orașul și de a decide ce este în interes public, ce spații publice dorim și de ce spații publice avem nevoie? Pentru a răspunde la această întrebare, am putea să căutăm un indiciu în afirmația lui Jane Jacobs conform căreia *orașele au capacitatea de a oferi fiecăruia câte ceva doar atunci când sunt construite de toți*. Se pare că în societățile contemporane, unde clasa formată din bărbați albi, sănătoși și bogați concepe majoritatea politicilor urbane, acest obiectiv este foarte greu de atins. Ideea că toți cei ce trăiesc, iubesc și lucrează în oraș, cei care vizitează orașul, care îl folosesc sau îl apreciază trebuie rugați să se gândească la această întrebare, pare deplasată și poate fi pusă în practică doar atunci când spațiile, timpul și resursele vor fi disponibile și atunci când va exista voința politică pentru a o susține.“

Text catalog → Danijela Dugandžić → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #39 – 41

INDIVIZIBILĂ ȘI INALIENABILĂ – Proprietatea deținută în comun este o garanție a auto-organizării și auto-administrării, precum și a protecției relațiilor sociale comune, în contrast cu auto-organizarea provenită din interese comune individuale / private. Normalizarea proprietății private în toate sferile relațiilor sociale și existenței umane ne împiedică să ne imaginăm alte concepte de proprietate. Au fost organizate două mese rotunde pe tema relației dintre proprietatea deținută în comun și știință, capitalul fizic sau financiar, modalitățile de auto-cunoaștere și capitalul social.

Indivizibilă și inalienabilă → Formal informal → Belgrad → #22

„Identitate radicală valorizată prin rezistența la capitalizare, Sudul este un construct cultural folosit pentru justificarea discriminării rasiale, a determinismului geografic, stereotipiei și replicării relațiilor de putere inegale și repressive.“

Glosar ACTOPOLIS → Elpida Karaba → Sud

DE LA APUS LA RĂSĂRIT– Pornind de la prima scenă din „India Song” de Marguerite Duras, Constantinos Hadzinkinolaou încearcă să stabilească o legătură între filmele pe care le-a ales și colecția permanentă a Muzeului etnografic din Acharnes, unde seara începe cu un tur.

De la apus la răsărit → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #13

SUD: IDEI ÎN JURUL UNEI GEOGRAFII EUROPENE CU PĂRȚI SUPERIOARE ȘI INFERIOARE – Dacă încercăm să determinăm conotațiile termenilor „sus” și „jos”, este ușor de sesizat că „susul” este întotdeauna însoțit de semnul plus, iar „josul” de minus. Nordul este într-adevăr, în mod natural și inevitabil, mai sus decât sudul la orice nivel. Nordul se bucură incontestabil de supremație economică, socială, culturală și politică care, deși câștigată în mod echitabil, i-a și fost dăruită.

Sud: Idei în jurul unei geografii europene cu părți superioare și inferioare → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #14

„Momentan facem parte din experimentul *Noul Sud*, ca paradigmă a *durabilității creatoare*. Dar acest Nou Sud se bazează pe relații de putere și stereotipuri vechi, care relocalizează și re-regionalizează lumea și locuitorii săi pentru a menține actuala stare de fapt cel puțin în abordare.“

Text catalog → Elpida Karaba, Glykeria Stathopoulou → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #8 – 15

„Locul numit București-Sud nu există oficial. București-Sud este doar o stare de spirit, un fenomen de energii proaspete și creatoare care nu se remarcă decât atunci când toate inițiativele independente din zonă se intersectează. Pentru necunoscători, locurile despre care vorbim sunt greu sau chiar imposibil de găsit. În ultimii ani, au apărut aici diferite tipuri de spații – de la spații pentru evenimente culturale sau scena mișcării makerspaces, ateliere de producție pentru design social, centre de artă contemporană, de dans, muzică și design și un

post de radio, până la o mare deltă urbană naturală ce are nevoie să fie protejată.“

Cealaltă hartă a (sudului) Bucureștiului → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #31

ATENA – OBERHAUSEN: ENERGIA A DOUĂ ORAȘE – De unde vine supoziția că starea de criză produce subiecți creativi și „orașe creative”? Cum sunt întocmite scenariile în care centrele urbane contemporane sunt prezentate drept „energii”? Cum pot fi aceste energii capitalizate simbolic în termeni de piață? Cum anume se conformează acestea artei reglementate și jocului urban în aspectele ce țin de oraș, migrație și muncă?

Atena — Oberhausen: Energia a două orașe → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #8

GEOGRAFIE URBANĂ

LA ÎNĂLȚIME – Proiectul studiază conflictul dintre cercetarea arheologică și militarizarea spațiului public, în cazul străvechiului castel din Mardin, aflat pe înălțimile din jurul orașului vechi. Castelul a fost închis publicului decenii la rând, fiind folosit pentru a supraveghea militar zona și a monitoriza regiunea de graniță învecinată. Restaurarea castelului și săpăturile din situl arheologic au stârnit controverse, după ce autoritățile locale au cerut închiderea facilităților militare, inclusiv a stației radar NATO, aflată în același perimetru.

La înălțime → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #1

„Discutăm despre partea rea a orașului, spre deosebire de jumătatea nordică, unde se pare că se întâmplă totul. În pofida acestei situații de mari spații vacante – și uneori din cauza sentimentului de abandon și segregare, care a menținut chiriile accesibile și prețurile în general convenabile – sudul este în momentul de față locul cel mai popular pentru inițiative independente.“

Cealaltă hartă a (sudului) Bucureștiului → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #31

APĂRĂTORII ORAȘULUI – Proiectul se axează pe relatările vizuale ale două generații care au trecut prin conflicte urbane, la începutul anilor 2000 și din 2015. Generația anilor '90, confruntată cu conflicte regionale și nevoită să se refugieze de frică, preferă acum să trăiască în pace la oraș, în ciuda presiunilor politice. A doua generație este cea tânără, a copiilor familiilor refugiate care s-au mutat de la țară la oraș. Aceasta nu se poate conecta la viața urbană, din cauza lipsei capitalului cultural, economic și social.

Apărătorii orașului → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #7

RĂZBOIUL URBAN

„Practicile spațiale din spațiile urbane problematice au determinat societatea să inventeze un nou vocabular colectiv, nu numai pentru a servi mediului constrâns de criza economică și sociopolitică recentă, dar și pentru a reînnoi o conștiință colectivă care are legătură cu viața noastră în comun.“

Concept preliminar → Pelin Tan → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #1-7

MAȘINA DE SCRIS A LUI FOUCAULT – Acest proiect este inspirat de macheta completă a cartierului istoric Sur din Diyarbakur, construită de un mecanic auto, Fesih Gündoğar, care a asamblat-o manual, piesă cu piesă. După o lungă perioadă de stare de asediu permanentă, o mare parte a cartierului Sur a fost complet distrusă. Macheta lui Fesih Gündoğar, găzduită într-o clădire administrativă, a fost de asemenea distrusă în timpul conflictului.

Mașina de scris a lui Foucault → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #3

POVEȘTI DIN SUD – Toate poveștile acestea documentează un cartier din sudul Bucureștiului și, în mod particular, un aspect specific acestui cartier. Poveștile sunt despre locuri, dar implică întotdeauna oameni – fiind, de fapt, despre oamenii care folosesc, locuiesc și transformă aceste spații. Locuiesc în această parte a orașului. O iubesc și o urăsc, iar ca arhitect și scriitor cred că pot înțelege și (uneori) anticipa transformările prin care trece.

Povești din Sud → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #32

ME

TO

DE

A REVENDICA

„Am învățat că nu trebuie neapărat ca relațiile create în sisteme de cooperare artistică să fie intrinsec de colaborare, ci se pot deschide conflictului productiv ca mod de implicare autentică a colectivului.“

Text catalog → Ana Dana Beroș → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42 – 46

„Un locuitor din Sarajevo a declarat: lupta pentru parc, școli și grădinițe mai bune, străzi fără gropi, apă fără calcar, aer nepoluat, precum și lupta pentru libertate și egalitate nu poate să înceapă decât ca o incursiune hotărâtă în toate procesele prin care deciziile referitoare la noi sunt luate fără noi: democrația drept capacitate de autoguvernare.“

Danijela Dugandžić → ACTOPOLIS Lab Sarajevo → Sarajevo → #39 – 41

PAVILIONUL VERDE DIN SARAJEVO – *Pavilionul verde* este o galerie simbolică, ridicată într-un spațiu public, Parcul Hastahana, din centrul Sarajevo. Proiectul *Pavilionul verde* comemorează vechiul Pavilion de artă din Sarajevo, dispărut în circumstanțe misterioase la sfârșitul anilor '70. Se dorește inițierea unei dezbateri despre rolul spațiilor urbane în artă și cultură.

Pavilionul verde din Sarajevo → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #39

A COLABORA

„Majoritatea oamenilor care au ocupat scaunul primarului temporar și i-au purtat însemnele, au descris un oraș cu distribuirea mai echitabilă a resurselor, mai multă justiție socială și educație, mai puțină birocrație, un oraș mai verde și mai prietenos și poate chiar mai puțin rigid din punct de vedere al normelor sociale (unul dintre patru primari a propus legalizarea marijuana). Contrar așteptărilor, alimentate de mass media, care s-a concentrat prea mult pe cultivarea formelor de ură de clasă și de rasă, un număr impresionant de participanți (din care și mulți copii) au subliniat necesitatea măsurilor pentru ajutarea celor săraci și fără adăpost.“

Text catalog → Raluca Voinea, Ștefan Ghenciulescu → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #30 – 32

CITY GUERILLA este un laborator de creație al unor artiști și activiști tineri care urmează principiile tineretului auto-organizat, pentru „educația alternativă și colegială, împărțind o varietate de aptitudini, cunoștințe și idei. Sinergiile dintre acești factori alimentează producția de spații creative specifice, în care diversele idei din domeniul artei și activismului social să poată fi puse în practică.

City Guerilla → Formal informal → Belgrad → #17

A COLECȚIONA

„ne-am dus la muzeul folcloric din acharnae / și am văzut exponatele. / am văzut pelerina / am văzut rochia de mireasă / am văzut păunul / am văzut icoana / am văzut crucea. / pelerina ciobanului a fost făcută aici / rochia de mireasă cu cele o mie de ochiuri a fost făcută aici / păunul provine din pădurile din sudul indiei / sfântul ioan înaintemergătorul era din Etiopia / crucea a fost găsită undeva în parnitha / iar eu / mă gândesc iar / la despina / care pleacă doar cu un vâl pe cap / și iese în soare / pentru că acest lucru / mă ajută / să nu uit / că soarele din est / este același cu soarele din vest.“

Extras → Constantinos Hadzinikolaou → De la apus la răsărit → Prelegerile despre puterea necoercitivă → Atena → #13

U10 ART COLLECTIVE – În cadrul proiectului ACTOPOLIS, U10 Art Collective realizează șapte opere de artă individuale pe tema auto-organizării. Lucrările finalizate sunt prezentate la expoziție, cu discutarea și prezentarea experiențelor acumulate până în prezent de grupul de artiști, în domeniul auto-organizării.

U10 Art Collective → Formal informal → Belgrad → #29

A FACE

„Probabil la fel ca multe alte proiecte ACTOPOLIS, București-Sud se concentrează în jurul unei instalații, dar în același timp a devenit o comunitate de sub-proiecte cu o anumită autonomie. Intenționăm să le dezvoltăm și să le promovăm pe o serie de platforme. Sunt toate în curs de desfășurare acum.“

Actualizare internă → București-Sud: Construiește-ți propriul oraș → București → #30 – 32

MUZEUL DE ARHEOLOGIE AL ORAȘULUI – Ca vizitator în Oberhausen, te întâlnești inevitabil cu trecutul industrial al orașului. Primul muzeu al gumei de mestecat din Europa își ia rămas bun de la trecut și spune povestea prezentului. În loc să facă o analiză în profunzime, muzeul investighează „stratul” superior. În orice caz, el nu este doar un spațiu care oferă spre vizualizare exponate din gumă de mestecat. Muzeul generează idei și discuții despre rolul muzeelor și politica identitară în context local.

Muzeul de arheologie al orașului → Construind un oraș nou → Oberhausen → #33

CUM SĂ ORGANIZEZI O ORGANIZAȚIE – În cadrul Proiectului ACTOPOLIS de la Belgrad, Asociația Incubator Urban în colaborare cu Goethe-Institut a creat un program de construire a capacităților pe baza metodelor de învățare generaționale și nonformale. Grupul țintă este format din tineri care activau deja în domeniul dezvoltării și amenajării urbane, lucrând activ cu colegii lor care conduc sau sunt pe punctul de a înființa organizații noi sau grupuri non-formale.

Cum să organizezi o organizație → Formal informal → Belgrad → #21

A SE JUCA

„Ca infrastructură, monstrul îndeplinește mai multe funcții: le amintește locuitorilor noului oraș că există fisuri în suprafața civilizată a orașului și că groaza nu este foarte departe. Cu aceste lucruri în minte Oberhausen și-a construit monstrul pe tiparul zombilor care umblă printr-un mall din filmul *Dimineața morții* al lui George A. Romero și pe Godzilla, care a fost creat de un dezastru nuclear. În tradiția lui King Kong, fără de care New York n-ar fi ce este astăzi, monstrul conferă orașului un anumit aer cosmopolit.“

Monstrul → Construind un oraș nou → Oberhausen → #38

„În cea de-a doua zi în care s-au organizat evenimente în parc cu titlul *Jocuri citadine în Hastahana*, copiii din cartier au fost încurajați să se delecteze cu jocuri de creativitate. În felul acesta, jucându-se în spațiul verde într-o după-amiază însorită, au devenit susținătorii din viitor ai creativității active în spațiile publice.“

Blog → Selma Karadza → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #39 – 41

MONSTRUL – Un monstru locuiește în orașul nou. Arată ca o șopârlă uriașă, dar nimeni nu știe cărei specii îi aparține. Uneori se târăște noaptea pe Knappenhalde (halda de zgură) și chiar ați putea să-l vedeți în zona pietonală. Se spune că monstrul trăiește în puțurile și tunelele vechilor mine. Întruchipează nefirescul, sinistrul, gata să izbucnească în orice moment. Și tocmai din acest motiv a devenit una din atracțiile principale ale orașului. Rezervați un bilet la safari cu monstrul sau cumpărați unul din popularele suvenire cu monstrul din noul centru al orașului.

Monstrul → Construind un oraș nou → Oberhausen → #38

ÎNREGISTRAREA

„A înregistra vizual este o experiență a corpului. Deși subiectivismul este protagonistul principal, regimul imaginii este dependent de acțiunea și straturile de cercetare, ceea ce duce la schimbarea rolului subiectului (care înregistrează). Înregistrarea vizuală și acustică în cercetare au legătură și cu judiciarul, în care înregistrările servesc drept dovadă legală bazată pe imagine.“

Glosar ACTOPOLIS → Pelin Tan → Înregistrare

O SOCIETATE COMPLETĂ – *Full Range Society* este o „compoziție în curs“, o operă de artă pe care publicul din Zagreb și cel internațional le pot experimenta în două acțiuni: prima, o instalație spațială de sunet într-o galerie, iar a doua, o platformă web interactivă. Prima acțiune, intitulată Soundentity, are loc într-o sală de așteptare fictivă din cadrul galeriei Greta din centrul Zagrebului, în care publicul participă la completarea anonimă a formularului de sondaj fictiv FRS.001. A doua acțiune este un produs web bazat pe o hartă virtuală, harta demografică Sonoră a Europei.

O societate completă → Apartenențe invizibile → Zagreb → #44

CERCETAREA

- 1:41 Întâi trebuie fundamentat
- 1:43 și pentru asta am vrut să auzim
- 1:45 de la locuitorii din Oberhausen
- 1:48 de ce are nevoie noul lor oraș
- 1:50 Și am primit o gramadă
de sugestii
- 1:54 referitoare la necesitățile acestui oraș
de a încetini
- 1:57 traficul, de a avea acces la apă

- 1:59 de a comunica cu flora.
 2:04 Am vorbit și despre religie,
 2:06 că poate ar trebui să fie doar o religie
 2:08 nu mai multe religii.
 2:11 Iar lumea ar fi liberă
 să aleagă această religie
 2:13 și să-și imagineze cum le-ar plăcea
 să fie.
 2:17 Apoi am
 2:20 găsi idei
 2:23 împreună cu cetățenii din Oberhausen.

Transcriere → Suntem vizuali în dialog cu Haris Sahačić, Radio Oberhausen → Totul începând de
 mâine → Construind un oraș nou → Oberhausen → #35

REPETIȚIA – În contextul „marilor separații” în care scena culturală din Belgrad reproduce relații sociale existente, lucrul evident este vasta fragmentare. Astfel întrebarea ce este scena culturală auto-organizată este exprimată la condițional: „Ce ar putea fi? De ce ar exista? Ce obiective ar avea? Pe ce principii s-ar clădi? Putem măcar să ne-o imaginăm? Cum ar arăta dacă am încerca?”

Repetiția → Formal informal → Belgrad → #26

GUTEHOFFNUNGSGEISTER – O instalație sonoră electroacustică pe mai multe canale, pe peroanele 4 și 5 ale gării centrale din Oberhausen. Instalația se bazează pe înregistrări din teren, din cultura de relaxare și divertisment, astfel dând voce „fantomelor” care au luat locul identității culturale și istorice a orașului Oberhausen.

Gutehoffnungsgeister → Construind un oraș nou → Oberhausen → #36

A ÎMPĂRTĂȘI

„Cu interogarea critică, colectarea, refacerea și împărtășirea... construim un oraș productiv, uman, dinamic și generos, care va demonstra solidaritate“

Expunere videos → Danijela Dugandžić → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #39 – 41

„Era important ca această structură gândită cu atenție să nu fie aruncată la gunoi la finalul proiectului, și nu a fost. A fost dată Asociației Arhipera, care lucrează cu proiecte de arhitectură participativă în zone rurale extreme de sărace.“

Text catalog → Raluca Voinea, Ștefan Ghenciulescu → București-Sud: Construiește-ți orașul →

COMUNITĂȚI DE ÎNTRAJUTORARE – *Comunități de întrajutorare* este un atelier experimental, conceput pentru comunitățile din cartiere, dedicat inventării, proiectării și împărtășirii instrumentelor pentru uz cotidian care pot contribui la depășirea obstacolelor specifice generate de sistem (statut juridic și migrație, stare civilă, condiții de muncă, violența sistematizată cauzată de birocrăție, de legislație și de conceptul de stat și națiune, instituționalizarea drepturilor etc.).

Comunități de întrajutorare → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42

„Conceptul de spații comune are o poziție sensibilă în cadrul oricărei comunități sau public, în special pe teritoriile contestate sau în orașele amenințate de distrugerea neoliberală a mediului construit. Negocieră și fermitatea valorilor opuse sunt cheia practicilor de folosire a spațiilor comune. După cum susține Stravros Stavrides, mai mult decât acțiunea sau faptul de a împărtăși, cel mai important lucru este existența unui teren comun pentru negocieri.“

Text catalog → Pelin Tan → Atribute urbane comune → Ankara / Mardin → #1 – 7

INTERVIURI – În întâmpinarea documenta14, scena artistică locală pare să fie alertă și plină de așteptări, trecând nu doar prin euforie, ci și prin conștientizarea faptului că orașul și locuitorii săi sunt percepuți ca exotici. Academia Temporară de Arte (ATA) organizează o serie de interviuri performative, invitând diverși subiecți „creativi“ care consideră orașul o temă de lucru, care povestesc orașul, împreună cu grupuri de artiști și activiști care ocupă orașul, care ocupă locuri active și inactive, care participă la Bienală sau care lucrează pentru documenta, precum și alții care nu iau parte la niciunul din aceste evenimente.

Interviuri → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #9

PROIECȚII DESPRE PUTEREA NECOERCITIVĂ: A PRIVI LUNG
O serie de proiecții despre puterea necoercitivă la München. München se întâlnește cu Atena – nu München și Atena ca atare, ci niște orașe care reprezintă centrul și periferia, vestul și estul, Germania și Balcanii / Grecia – și schimbă priviri vinovate, stingheritoare, inocente, rezervate și agresive.

Proiecții despre puterea necoercitivă: A privi lung → Prelegerile despre puterea necoercitivă → Atena → #12

„A vorbi – a rosti, a produce discurs – este un sistem de fabricare a semnificațiilor. Este și o acțiune de reducere la tăcere prin înlocuirea unei povești cu alta.“

Glosar ACTOPOLIS → Elpida Karaba → A vorbi (extras)

„Era important să ne dăm seama că uneori colaborarea se naște din interacțiunea antagonică a agenților și nu neapărat din acordul lor în cadrul unei utopii construite colectiv. Construirea comunității nu mai este văzută ca statul împreună la masă concepând acțiuni colective, fără neînțelegeri. *Participarea conflictuală* ar trebui și ea recunoscută ca un concept relevant și productiv de participare a cetățenilor la viața de zi cu zi a orașului.“

Text catalog → Ana Dana Beroș → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42 – 46

INIȚIATIVE – Una din caracteristicile importante ale scenei artistice din Belgrad este asocierea. Pentru a oferi o perspectivă mai largă asupra stării actuale a culturii și un diagnostic general al situației, am inclus în cercetarea mea un număr de colegi apropiați și asociați în cadrul unei întâlniri de o zi cu intenția de a prezenta și a consemna experiențele și observațiile acestora cu privire la condițiile de lucru și funcționarea scenei locale a artelor vizuale (artiști, consumatori, instituții, legi, bani etc.).

Inițiative → Formal informal → Belgrad → #23

CON ON

TEX X

TE E

ANKARA / MARDIN

„Ca oraș istoric, Mardin, este nu numai o atracție turistică și adesea subiectul negocierilor UNESCO, ci și un spațiu public problematic, ce cuprinde comunități etnice eterogene. Ca urmare a faptului că primarii curzi sunt în arest, orașul trece printr-un conflict politic care îi afectează viața cotidiană, caracterizată de un grad înalt de supraveghere și control. Identitatea ambiguă a orașului Mardin oferă o mulțime de situații pentru cercetare și posibilă intervenție artistică.“

Text catalog → Pelin Tan → Atribute urbane comune → Ankara/Mardin → #1–7

SPAȚII DE EXOD – Pe tot cuprinsul Turciei, mulți refugiați sirieni trăiesc în afara taberelor amenajate, mulți dintre ei fără a fi înregistrați și lipsiți de pașaport. În așteptarea sfârșitului războiului, când se vor putea întoarce acasă, acești refugiați din afara campusurilor trăiesc în provizorat în orașe. Proiectul își propune să investigheze conflictele care apar pe plan local și să documenteze formele rezidențiale provizorii ocupate de refugiați.

Spații de exod → Atribute urbane comune → Ankara/Mardin → #4

ATENA

„De câțiva ani deja, Grecia și capitala sa, Atena, sunt în centrul atenției, fiind etichetate ca exemplu de eșec și supraviețuire, pe de-o parte private de resurse și, pe de altă parte, pline de așteptări artistice care însoțesc traiul la limită. Și într-adevăr, în acest moment energia orașului pare a fi foarte puternică. Guvernul de stânga, destul de tânăr, reclamă schimbarea paradigmei pentru Europa, în timp ce eșecuri concomitente ale sistemului politic ridică până la înălțimi această energie. Ca efect secundar pozitiv, diverse instituții artistice precum New Museum din New York, Documenta14 relocalată chiar acolo și altele au un interes deosebit pentru cazul Atenei și al ateniienilor. Atena este văzută ca punct central al unei rezistențe de la care se poate învăța, care propune strategii de supraviețuire și găsește noi căi de a face artă fără bani, prin economii alternative și practici comunitare. În lumina acestui interes, scena artistică locală pare să fi generat așteptări și simțul anticipării, precum și conștientizarea faptului că orașul și locuitorii săi sunt percepute ca ceva exotic.“

Text catalog → Elpida Karaba, Glykeria Stathopoulou → Prelegeri despre puterea neocoercitivă → Atena → #8–15

UNDE URMEAZĂ SĂ TE DUCI? – Atena este considerată drept centrul rezistenței, în care se pot deprinde și inventa strategii de supraviețuire, cum ar fi modalități inovatoare de a face artă fără bani, prin intermediul economiei alternative și al practicilor cu caracter comunitar. Cât de problematică este însă această imagine într-o Europă a austerității, în care se taie fondurile destinate programelor culturale și umanitare, arta fiind redusă la statutul de hobby neplătit?

Unde urmează să te duci? → Prelegeri despre puterea necoercitivă → Atena → #11

BELGRAD

„Sfera culturală urbană din Serbia, în special în Belgrad, s-a schimbat fundamental în ultimii douăzeci și cinci de ani. Circumstanțele interne și externe ale suveranității statale s-au schimbat din cauza dispariției Republicii Socialiste Federative Iugoslavia (a cărei capitală era Belgrad), a războaielor civile, sancțiunilor internaționale ample, inflației, a schimbărilor demografice uriașe, protestelor civile, bombardamentelor, a continuei schimbări a regimului politic și fragmentărilor teritoriale succesive, deteriorării standardului de viață și instabilității economice etc.“

Text catalog → Boba Mirjana Stojadinović → Formal informal → Belgrad → #16–29

UN CARNAVAL PRINTRE RUINE – *Wall Newspaper* este un format media vizual și informativ, care se ocupă de diverse teme sociale. Principalul scop al *Wall Newspaper* este creșterea vizibilității conținutului care analizează critic procesele capitalismului neoliberal, prin intermediul textelor și ilustrațiilor clar poziționate. Pentru ediția din Belgrad a ACTOPOLIS, KURS a produs un număr de *Wall Newspaper* în colaborare cu Iskra Krstić. Acest număr tematizează felul în care producția culturală, în special cea a industriei creative, susținută de fundații internaționale, servește scopului privatizărilor în domeniul cultural.

Un carnaval printre ruine → Formal informal → Belgrad → #28

BUCUREȘTI

„Amplasat în sudul țării, Bucureștiul a luat ființă pe malul stâng (de nord) al râului Dâmbovița, întinzându-și principalele rute către teritoriile din nordul țării. În consecință, zonele din sudul capitalei României au rămas în urmă din punct de vedere al dezvoltării urbane. Valea mlăștinoasă de altădată a râului Dâmbovița, barieră naturală la sud, nu cuprindea decât câteva cartiere la jumătatea secolului nouăsprezece.

Orașul și-a extins teritoriul administrativ de-abia în a doua jumătate a secolului douăzeci către inelul de forturi al cetății Bucureștiului – astăzi centura orașului – inclusiv în zona actuală București-Sud. Având în vedere scurta sa istorie și, prin urmare, dezvoltarea sa rapidă și întrucâtva abruptă, sudul orașului pare astăzi neatrăgător, inaccesibil și mai puțin divers decât echivalentul său din nord. Prin urmare, este o zonă care de-abia dacă se zărește pe harta mentală a locuitorilor orașului.“

Text proiect → Claudiu Forgaci → București-Sud: Construiește-ți orașul → București → #30–32

CELĂLALT BUCUREȘTI-SUD. O HARTĂ A LOCURILOR BUNE – În ultimii ani au apărut o serie de inițiative independente în zona de sud a orașului – locuri pentru evenimente culturale, ateliere de producție pentru antreprenoriat social, cluburi comunitare, centre de educație non-formală, o stație de radio sau un parc natural protejat. Aceste energii bune și poveștile lor sunt suprapuse pe o altfel de hartă.

Celălalt București-Sud. O hartă a locurilor bune → București-Sud: Construiește-ți orașul → București → #30–32

OBERHAUSEN

„Un oraș nou: Oberhausen a fost construit în secolul optsprezece, când industria cărbunelui și a oțelului s-a stabilit în zonă. În deceniul nouă al secolului trecut, Oberhausen a fost regândit ca un paradis al cumpărăturilor și al divertismentului, atunci când *noul* centru al orașului a fost mutat în zona unui mall nou, decizie pe care mulți o consideră cauza deprecierei vechiului centru al orașului. Odată cu pierderea industriilor care au format orașul atâția ani, Oberhausen pare să-și fi pierdut și rostul. Ce înseamnă pentru un oraș atunci când activitatea pe care și-a bazat existența a încetat?“

Text catalog → geheimagentur → Construind un oraș nou → Oberhausen → #33–38

CENTRUL ORAȘULUI – În gara centrală Oberhausen, geheimagentur a amenajat un centru al orașului, conceput ca punct de focalizare și spațiu de interacțiune socială pentru toți locuitorii noi ai orașului și pentru turiști. Aici sunt disponibile toate informațiile despre noul oraș, alături de un program de workshopuri, petreceri, performance-uri și prezentări. Aici doritorii pot juca tenis de masă, pot gusta băutura zilei sau închiria o bicicletă pentru a explora noul oraș.

Centrul orașului → Construind un oraș nou → Oberhausen → #34

SARAJEVO

„Sarajevo este un mit. Un mit care povestește despre coexistența pașnică între oameni de religii și naționalități diferite. Un loc ce a reprezentat un cămin pentru oameni din grupuri diferite secole de-a rândul. Un oraș al religiei și al culturii: cel mai viou oraș din întreaga fostă Iugoslavie, un loc ale cărui impulsuri culturale s-au simțit în întreaga zonă. Dar astăzi, la douăzeci de ani de la devastatorul război din Bosnia, mai reprezintă oare acest oraș altceva decât o amintire a ceea ce a fost? Oare magicul său peisaj cu minarete, turle și sinagogi s-a osificat într-un muzeu? Sarajevo este un oraș profund rănit, iar *mitul Sarajevo* pare să aparțină unui trecut îndepărtat. Războiul a lăsat răni în țesutul urban, care nu s-au vindecat decât parțial. A lăsat cicatrici oamenilor săi, care au fost forțați de violența sălbatică să se retragă fiecare în grupul său.“

Concept preliminar → Danijela Dugandžić → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #39–41

ALBUMUL DESPRE SARAJEVO – *Albumul despre Sarajevo* este un album digital colectiv al orașului, în care au fost aduse împreună elemente de cultură pop, concepții alternative și feministe despre oraș, precum și diverse practici și idei. În lunile mai, iunie și iulie 2016, Albumul despre Sarajevo a folosit instalația-chioșc CRVENA pentru a colecta și analiza amintirile și poveștile oamenilor despre oraș. Proiectul pune în discuție spațiile urbane purtătoare de amintiri, bune sau rele, imagini personale și emoții.

Albumul despre Sarajevo → Laboratorul ACTOPOLIS din Sarajevo → Sarajevo → #40

ZAGREB

„Orașul Zagreb – a cărui populație este formată în proporție de 93,14% din croați, conform ultimului recensământ din 2011 – este exemplul perfect de oraș monoetnic cu o societate bine definită la *hotarul* Europei. Această omogenitate etnică este interesantă mai ales în lumina polarizării sociale actuale a comunităților indigene și a comunităților de nou-veniți de la poarta Fortăreței Europa.“

Test catalog → Ana Dana Beroš → Apartenențe invizibile → Zagreb → #42–46

CONNECTING: INSTALAȚIE ȘI SEMINAR PENTRU PIETONI – *Seminarul pentru pietoni* este o platformă dedicată creării unui nou grup de activiști, care să ia parte la tururile organizate în oraș pentru publicul

larg, cu scopul de a se familiariza cu spațiul urban al Zagrebului și de a identifica și iniția proiecte în vederea optimizării acestuia. Connecting: În cadrul programului are loc o intervenție pentru a prezenta posibile îmbunătățiri provizorii ale spațiului public prin soluții creative. A fost creată o scară provizorie peste zidul care desparte parcul public din Orașul de Sus din Zagreb de o alee populară.

Connecting: Instalație și seminar pentru pietoni → Apartenente invizibile → Zagreb → #43

MICRO-REZIDENȚE

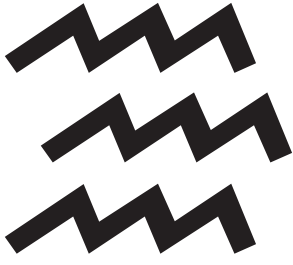
„Ideea de a conecta – inițial, la nivel regional – o arie mare și atât de diversă din punctul de vedere al realităților economice, sociale, politice, precum și al cadrului care reglementează relațiile de muncă a fost o provocare metodologică. Rețeaua și practica schimbului de experiență care au fost încurajate de proiect ne-au dat ocazia să ne întâlnim și să ne împărtășim ideile și resursele, să abordăm temele și problematica pe care le avem în comun, precum și diferențele dintre subiectivitățile și condițiile pe care fiecare proiect în parte le implică.“

Text catalog → Elpida Karaba, Glykeria Stathopoulou → Prelegeri despre puterea neocercităvă → Atena → #8-15

CE-MI PLACE SĂ ASCULT OAMENII VORBIND ROMÂNĂ ÎN LIFT – În încercarea de a examina aspectele practice și pragmatice ale narațiunilor despre criză și orașele creative rezistente la criză, Academia Temporară de Arte (ATA) organizează prelegeri paralele, la care sunt invitați participanți din țările incluse în programul de micro-rezidențe ACTOPO-LIS, cu scopul de a crea o rețea și a schimba cunoștințe referitoare la modalitățile în care trebuie tratată instrumentalizarea capitalului artistic simbolic, astfel încât să ducă la normalizarea orașelor contemporane și supraviețuirea celor lucrează în domeniul artistic.

Ce-mi place să ascult oamenii vorbind româna în lift → Prelegeri despre puterea neocercitivă → Atena → #10

GGL

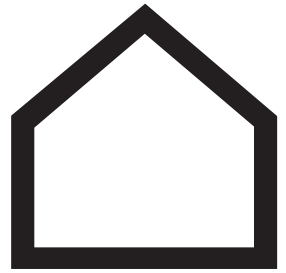
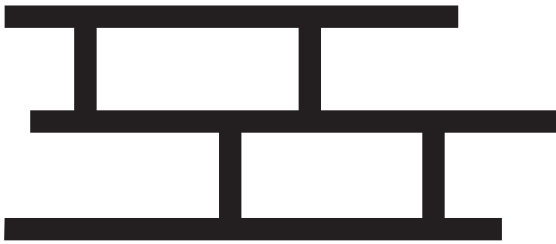

O

S

R

TEME

Educație

Educația reprezintă producerea și reproducerea culturii și societății prin legitimizarea anumitor cunoștințe și povestiri și invalidarea altora. Este o marfă ce se găsește în economia globală, indispensabilă relațiilor de putere productive și o metodă de organizarea a diviziunii muncii. Educația poate fi și para-academică, un aparat de contestare a forțelor care creează canoane și de afirmare a propriilor perspective asupra istoriei, artei, genului și clasei. Este un instrument ce poate fi folosit nu numai pentru a investiga funcționarea cotidiană și efectele relațiilor de putere sau formelor de cunoaștere, ci și pentru a pune sub semnul întrebării anumite povestiri, în timp ce se concep altele.

Elpida Karaba

Patrimoniul

Fie că este natural, istoric, național sau cultural, patrimoniul se referă la valoarea sau semnificația specifică atribuită de un grup, stat sau societate în ansamblu, resurselor naturale, florei, faunei, unui loc, eveniment, clădire, artefact sau amintire. Patrimoniul poate fi construit, așa cum sunt casele, cimitirele, fabricile și monumentele sau poate fi intangibil, precum patrimoniul cultural viu care poate cuprinde artele spectacolului, ritualuri, practici sociale, povești individuale, expresii și tradiții orale, limba, patrimoniul digital, artizanatul tradițional și alte practici și cunoștințe. Încă de la Convenția Patrimoniului Mondial din 1972 – care s-a născut din două mișcări distincte, una pentru conservarea obiectivelor culturale și cealaltă pentru conservarea naturii – principalul scop al mișcării patrimoniului a fost să conserve, să protejeze și să transmită patrimoniul nostru mondial mai departe generațiilor următoare

Danijela Dugandžić

Infrastructura

Deciziile legate de infrastructură pun baza vieții noastre împreună: infrastructurile fac mai mult decât să faciliteze acțiunea; ele reglementează potențialul pentru acțiune. Infrastructurile privilegiază anumite întrebări, iar pe altele le complică. Infrastructurile organizează accesul și participarea la multe sfere ale societății. Datorită anvergurilor lor și diferitelor interese (politice și economice), deciziile infrastructurale se sustrag adesea controlului politic. Mai mult, infrastructurile își pot îngreuna condițiile de funcționare. Cu alte cuvinte: pentru că există case, oamenii locuiesc în ele; pentru că există străzi, mașinile merg pe ele; pentru că există bănci, există jafuri.

geheimagentur

Munca

Dacă ne referim la totalitatea eforturilor umane folosite la producția de bunuri și servicii, lumea întreagă este formată din muncă. Viața în societățile noastre se rezumă la munca propagată în toate activitățile umane. Însă trebuie făcută diferența între muncă și lucru, iar munca trebuie definită ca un proces repetitiv ce nu ia sfârșit niciodată, și care are ca scop satisfacerea unei nevoi de consum. Lucrul, pe de altă parte, poate fi definit de categoriile de mijloace și de scop, ca proces care lasă în urmă un obiect durabil. În ziua de astăzi suntem presați constant să ne definim prin ce lucrăm, să avem o prestație exemplară pentru satisfacerea nevoilor. Asumându-ne rolul de „deținători de joburi“, internalizăm judecata instrumentală în care devine normal să ne gândim la orice ca la un potențial mijloc ce poate fi folosit pentru un scop ulterior. Nu numai că substituim „utilitatea“ cu „valoarea“ în discursul economic, ci și abandonăm valoarea intrinsecă referitoare la nevoia sau dorința umană. Acceptând o astfel de condiție, consimțim să devenim motoare în producția ciclică a „muncii“

și a (auto)exploatării continue prin joburi care adesea sunt nesigure și precare. La urma urmei, suntem muncitori sau „animal laborans“?

Ana Dana Beroș

Migrație

În lumea animalelor, migrația este o adaptare comportamentală, o mișcare pe distanță mare care ajută indivizii și grupurile să supraviețuiască pe teritorii noi, indiferent de granițele naturale. Însă discursul dominant despre migrația umană prezintă migrantul ca element central în abolirea conceptelor de stat-națiune și frontiere geopolitice prin faptul că acesta revendică libertatea de mișcare ca un drept fundamental al omului. Migrația transnațională către țările industrializate din occident, consecință a colonialismului în epoca postcolonială, nu este recunoscută încă ca mijloc de reglementare a pieței muncii. Există mai multe tipuri de migrant – nomad, circulator, refugiat, colonist – și toți fac parte, vrând-nevrând, din infanteria ușoară a capitalismului global. Condiția incertă a migrantului se reflectă în reprezentarea sa fie ca figură simbolică a „înfricoșării“, responsabilă de cauzarea (in)conștientă a fricii în alte persoane, sau ca ființă umană care invariabil necesită grijă. Analiza perspectivelor contradictorii asupra migrantilor ar trebui să genereze o nouă conștiință istorică, întrucât acest element aparent marginal merită să fie văzut ca agentul politic principal al schimbării în epoca noastră.

Ana Dana Beroș

Naționalism

Naționalismul poate fi exprimat ca o credință sau ideologie politică ce presupune că niște indivizi se identifică cu națiunea lor, adesea caracterizându-se prin excluderea altora sau contrastul cu alții.

Unii oameni susțin că ideea de națiune s-a născut ca răspuns la colonialism.

Astăzi, ea stă la baza constituției majorității țărilor lumii, în special a celor democratice. În esență, națiunile reprezintă „comunități imaginate“.

Boba Mirjana Stojadinović

Segregare

Fie că nu li se permite să se așeze pe scaunele din față în autobuz sau că trebuie să-și educe copiii în școli fără încălzire, oamenii sunt supuși segregării în toate structurile urbane, iar metropolele sunt locurile perfecte pentru tot felul de ghetouri, în timp ce versiuni mai mici ale societăților segregate se găsesc chiar și în sate. Segregarea urbană se poate manifesta (câteodată în mod paradoxal) în fenomene precum baricadarea în spatele unor garduri înalte din obsesia pentru siguranță și dorința de intimitate pe bani mulți, viața fără acces la facilități de bază precum apa curentă a unor comunități întregi, favele care au priveliștea cea mai frumoasă de pe culmile orașului (Rio de Janeiro), o zonă defavorizată care se întinde pe aproape jumătate de oraș (București-Sud), sau oameni care se luptă pentru dreptul la soare (Norvegia). Spațiile publice generoase, distribuția echitabilă a resurselor și arhitectura favorabilă incluziunii, sunt aspecte ale elaborării de politici care pot împiedica segregarea și efectele sale de înstrăinare.

Raluca Voinea

Auto-organizarea

Auto-organizarea este producerea zilnică a unui mediu non-profit propice câștigării libertății de acțiune. Indivizii neinstituționali care lucrează în mod autonom, se auto-organizează. Nu primesc nici un beneficiu de la sistem, dar tot lucrează din greu (pentru a-și formula chemarea) să se exprime prin artă și cultură, îndreptate către public de sus în jos.

Boba Mirjana Stojadinović

Lupta socială

Lupta socială este un organism stratificat al unei rețele de clase, etnii, religii și comunități care sunt interconectate în relațiile neierarhice ale procesului social. Lupta socială combină o ramificație socio-spațială

Pelin Tan

Sud

Identitate radicală, cumva valorificată astăzi ca rezistență la capital, Sudul este o construcție culturală care a fost folosită pentru justificarea discriminării rasiale, a determinismului geografic și a stereotipurilor și pentru a reproduce relații de putere neregulate sau represive.

Elpida Karaba

Geografie urbană

Pășunarea oilor pe terenuri industriale părăsite. Cutremure care schimbă rețeaua urbană. Râuri cărora li se schimbă cursul. Direcția vântului disciplinată. Revenirea grădinilor de legume în orașe. Rețele subterane. Poluare cu lumină? Animale sălbatice care se hrănesc cu gunoaie. Emisii de la autoturisme, dar nu pesticide. Greutatea oamenilor și tehnosfera lor.

Raluca Voinea

Război urban

Orașele în conflict devin spații de excepție, zone de securitate, economii noi și zone de militarizare. O clădire sau chiar un plan de acțiune sunt deja înarmate fie prin război sau ca rezultat al acestuia. Războiul urban este un mod contemporan de idolatrizare, unde spațiul și arhitectura urbană și designul infrastructurii sunt instrumentalizate și deservesc conflictul.

Pelin Tan

METODE

Revendicarea

Revendicarea este un drept activ sau dreptul de proprietate asupra unui loc, a unei condiții sau a unui mediu (politic, social sau natural). Putem revendica dreptul la oraș, la spațiul public, la apa curentă sau la un mediu înconjurător curat, sau dreptul de a trăi ca ființe umane decente. Revendicarea presupune un rol activ ca individ sau grup pentru a aminti factorilor de decizie și celor de la putere de interesul public și de oamenii simpli.

Danijela Dugandžić

Colaborare

Când mai multe persoane se implică într-un proces de lucru împreună pentru a atinge un scop comun, se numește colaborare. Putem colabora în spațiul real sau online, o putem face în același birou sau putem lucra la o singură inițiativă, putem lucra local sau transnațional, cu ierarhie sau fără, dar dacă ne dorim o colaborare de succes, trebuie să lucrăm într-un mediu deschis, motivant și sincronizat, care permite împărțirea cunoștințelor și concentrarea pe același scop. Colaborările nu sunt niciodată ușoare și dacă dorim să construim un colectiv, este nevoie de timp, energie, mediere și reflecție constantă. În majoritatea cazurilor, este nevoie și de prietenie și sprijin, precum și de hotărâre din partea tuturor celor implicați. Și totuși, experiența ne arată că rezultatele practicii colective pot duce la cele mai satisfăcătoare procese, din care toată lumea câștigă mai mult, producând rezultate la care nu s-ar fi putut ajunge individual.

Danijela Dugandžić

Colecționare

Urban Collectors este o platformă pentru graffiti și artă stradală din București. A colecționa, spre deosebire de a strânge

(obsesie manifestată de mulți români după 1989 confrunțați cu un număr limitat de bunuri de consum), provine din nevoia de a-și însuși lucruri și a le găsi un rost, din nevoia de a înfrunța și a contesta categoriile existente. Artiștii pot colecționa gunoai de pe stradă pe care le pun între paginile unei cărți (Daniel Knorr); scriitorii pot colecționa povești orale și legende (validând și redefinind în mod constant locurile din oraș și reputația acestora); primarii pot colecționa ideile și dorințele cetățenilor.

Raluca Voinea

A face

Această speranță dubioasă de a schimba lucrurile la nivel material: de a face ceva real, ceva imediat, poate chiar folosindu-ți mâinile – precum mâna din reclama uriașă a magazinului Hornbach pe care am văzut-o întinsă pe 5 etaje ale unei clădiri din București. Ar ajuta, oare, dacă oamenii ar ști cât timp pierd artiștii prin magazinele de bricolaj?

Și totuși. Tot vrem să facem lucruri, să facem ca lucrurile să se întâmple, să facem să fie reale. Este vorba despre manifestarea fizică a lucrurilor pe care ni le imaginăm, despre împărțirea timpului și a spațiului cu ceva ce înainte nu era decât o idee.

geheimagentur

A se juca

Două lucruri referitoare la joc ne plac:

1. Distracția
2. A se preface, a interpreta un rol „ca și cum” – „ca și cum o altă lume ar fi posibilă, ca și cum am putea construi un oraș nou etc. – „ca și cum-ul” tuturor manifestelor: ca și cum ar fi realist, ca și cum am fi în postura de a face ceva. Și apoi să vedem cât de real devine. Realismul este problema, nu realitatea. A se juca: a începe o relație la distanță cu realitatea; uneori întâlnindu-ne la jumătatea drumului.

geheimagentur

A înregistra

A înregistra vizual este o experiență a corpului. Deși subiectivismul este protagonistul principal, regimul imaginii este dependent de acțiunea și straturile de cercetare, ceea ce duce la schimbarea rolului subiectului (care înregistrează). Înregistrarea vizuală și acustică în cercetare au legătură și cu judiciarul, în care înregistrările servesc drept dovadă legală bazată pe imagini.

Pelin Tan

A cerceta

A cerceta înseamnă a-ți urma curiozitatea. Este un proces de investigare a unui anumit domeniu de interes, revizitarea cunoștințelor și a experiențelor acumulate dincolo de sine, cu scopul de a crea o punte între conceptele și practicile cunoscute și cele care încă se află în fața noastră, stabilind semnificații și accepțiuni.

Boba Mirjana Stojadinović

A împărți

„Împărți pentru că îți pasă” este o expresie folosită atunci când un prieten vrea o parte din ceea ce ai. Deci împărțim nu numai mâncare, țigări, bilete de tramvai și călătorii cu taxiul ci și, mai important, idei și emoții. A împărți este un concept practic inseparabil de rădăcinile solidarității și practica lucrurilor în comun. Dar ce se întâmplă atunci când a împărți bunuri și servicii nu mai înseamnă a-ți păsa? În ceea ce se numește „economia împărțelii”, economia colegială sau consumul cooperativ, proprietarii închiriază ceva ce nu folosesc – un imobil sau o mașină – unui străin. Airbnb este exemplul perfect al sectorului economiei de împărțire, prin care călătorii pot închiria o cameră, o casă întreagă sau chiar un castel. Inițial produs al comunității surselor deschise, astăzi termenul „economia împărțelii” poate fi înșelător, întrucât majoritatea serviciilor de

schimb colegial sunt motivate de profit.

Ana Dana Beroș

A vorbi

A vorbi – a rosti, a produce un discurs – este un sistem de producere a semnificațiilor. Dar este și un act de tăcere prin înlocuirea unei povești cu alta; poate produce anumite subiecte și le poate face pe altele să fie depășite. Astfel, a vorbi este un loc de conflict și un teren care trebuie câștigat.

Elpida Karaba

Proiectul local – Actopolis/București-Sud

Curatori:

Raluca Voinea, (tranzit.ro/București);
Ștefan Ghenciulescu (Asociația Zeppelin)

Instalația Artistică (Concept,

Design): Daniela Pălimariu,
Constantin Goagea

Coordonator al cercetării despre București-Sud, autor texte hartă:

Cosmina Goagea

Povești din București-Sud:

Mihai Duțescu

Fotoreportaj București-Sud:

Andrei Mărgulescu

Program Instalație, Cercetare:

Iuliana Dumitru – sociolog

Film Documentar: Vlad Petri

Design Grafic: Marius Weber

Echipa Goethe-Institut:

Evelin Hust, director; Oana Lăpădatu,
coordonatoare Programe Culturale:
Muzică & Arte vizuale

Colaboratori: Matei Popescu, Sorina
Dumitru, construcție pavilion;
Dragoș Dragnea, design; Claudiu
Forgaci, cercetare, Maria Alexandrescu
(artwork hartă)

Operatori Instalație: Floriana Genes,
Bogdan Stănescu, Sorin Popescu

Mulțumiri: Chairry

www.e-zeppelin.ro, www.tranzit.org

Parcul Cătălina Ioniță/Cătălina Ioniță Park

Echipa: Diana Laura Rizea, Teodora
Lică, Alexandra Maxim, Alexandru
Brătescu, Alexandru Popa, Sebastiaan
Veldhuisen, cu ajutorul: Diana Costache,
Ionuț Paraschiv, Andrei Ardeleanu,
Ștefania Simu

Coordonare: Lorin Niculae

Mulțumiri: Cătălin Caragea, Andrei
Stroe, Andrei Coman, Gheorghe Percu
25–30.07. 2016, Școala de vară Arhipera
5/www.arhipera.ro

Design Expo Actopolis

București-Sud:

IDEILAGRAM – Tudor Constantinescu,
Ilinca Păun Constantinescu, Gabriela
Belcineanu, Alexandru Păun,
Iulia Curiman, Laura Popa-Florea, Andrei
Merișcă

ACTOPOLIS | Arta de a acționa este un proiect Goethe-Institut și Urbane Künste Ruhr

Concept

Angelika Fitz

Director de proiect

Juliane Stegner,
Goethe-Institut Atena

Directori artistici

Katja Aßmann, Angelika Fitz,
Martin Fritz

Curatori

Ana Dana Beroš, Danijela Dugandžić,
geheimagentur, Ștefan Ghenciulescu/
Raluca Voinea, Elpida Karaba/
Glykeria Stathopoulou, Boba Mirjana
Stojadinović, Pelin Tan

Coordonator de proiect

Natalia Sartori, Goethe-Institut Atena

Management de proiect

Urbane Künste Ruhr

Carola Kemme, Daniel Klemm,
Christina Danick

Coproducție

Goethe-Institut Ankara (Thomas Lier;
Raimund Wördemann); Goethe-Institut
Atena (Juliane Stegner); Goethe-Institut
Belgrad (Matthias Müller-Wieferig; Frank
Baumann); Goethe-Institut București
(Beate Köhler; Evelin Hust); Goethe-
Institut Bosnia și Herțegovina (Charlotte
Hermelink); Goethe-Institut Croația
(Katrin Ostwald- Richter; Matthias
Müller-Wieferig), Teatrul Oberhausen
(Peter Carp)

Grafică (expoziție)

NODE Berlin Oslo

Arhitectură expoziție

Stadelmann Schmutz Wössner
Architekten, Berlin

Traducere și redactare

(texte expoziție)

Tradukas GbR

Goethe-Institut București

Evelin Hust, director;

Oana Lăpădatu, coordonatoare

Programe Culturale

Expoziția itinerantă va cuprinde
următoarele orașe:

Ankara, Atena, Belgrad, București,
Istanbul, Izmir, Oberhausen, Sarajevo,
Salonic, Viena și Zagreb.

Expoziția prezintă exemple de proiecte din Ankara/ Mardin, Atena, București, Belgrad, Oberhausen, Sarajevo și Zagreb. Materialele provenite de la cele peste 45 de proiecte individuale alcătuiesc un repertoriu bogat de posibilități de acțiune pentru a amenaja și transforma orașele în care trăim.

ADRESA: TEL. 0744.100.100

